

Starosta Lęborski przedstawił znaczenie Drogi Jakubowej

Sylwia Skroś: Zwróciłam się do Starosty Lęborskiego – p. Wiktora Tyburskiego – aby określił **rolę i znaczenie Drogi Jakubowej wiodącej przez Lębork oraz przedstawił cel powiązania wartości chrześcijańskich z turystyką?**

Wiktor Tyburski:

„Jedną z powszechniejszych definicji turystyki, to ta sformułowana przez Światową Organizację Turystyki (UNWTO). Definiuje ona turystykę jako ogół czynności osób, które podróżują i przebywają w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych nie dłużej niż rok bez przerwy poza swoim codziennym otoczeniem, z wyłączeniem wyjazdów, w których głównym celem jest aktywność zarobkowa wynagradzana w odwiedzanej miejscowości. Oczywiście jest więc, że pielgrzymowanie do miejsc świętych mieści się jak najbardziej w katalogu zachowań ludzkich wypełniających powyższą definicję. Każdy pielgrzym jest turystą, chociaż nie każdy turysta jest pielgrzymem.

Turystyka określana jest także jako zjawisko przestrzennej ruchliwości ludzi, które związane jest z dobrowolną zmianą miejsca pobytu, środowiska i rytmu życia. Tym samym jest pielgrzymowanie chociaż zazwyczaj do celów turystów niepielgrzymów, turyści pielgrzymi dokładają także cele dodatkowe takie jak: modlitwa, refleksja nad swoim życiem, niesienie prośby do miejsc świętych oraz złożenie podziękowań za doznane łaski.

Pielgrzym, jak każdy turysta, posiada liczne potrzeby. Musi jeść, musi spać, chce coś zwiedzić, kupić pamiątkę, zadzwonić do

bliskich, wysłać widokówkę. Zaspokojenie jego potrzeb to szansa zarobku dla mieszkańców terenów, przez które wiedzie jego szlak. Im więcej pielgrzymów będzie wędrować tym szansa zarobku jest większa. Warto pamiętać, że jak pojawi się zarobek, to zrodzą się pomysły, aby zarobek pomnażać. Poprawi się infrastruktura obsługi ruchu turystycznego. Powstaną kolejne atrakcje. Nastąpią inwestycje w promocję. Jak miejsce stanie się atrakcyjne i znane to zaczną przyjeżdżać do niego także turyści niepielgrzymi.

Powyższe dywagacje są przykładem rozwoju turystyki zrodzonej z tradycji pielgrzymowania. W wielu miejscach Powiatu Lęborskiego sprawa wygląda inaczej. Jesteśmy terenem atrakcyjnym turystycznie, a szlak pielgrzymkowy tę atrakcyjność ma jeszcze powiększyć.

Realizacja projektu finansowanego ze środków europejskich daje wielorakie szanse przyspieszenia procesu, który normalnie trwałby zdecydowanie dłużej, a może nigdy by się dostatecznie nie rozwinął. Dzięki p o z y s k a n y m k w o t o m m o ż n a udokumentować przesłanki historyczne pielgrzymowania do Santiago de Compostela, zdiagnozować potrzeby pielgrzymów, rozpoznać dobre praktyki z innych miejsc, zbudować porozumienia różnych ludzi i środowisk do budowy tego projektu. Można również poczynić całkiem niebagatelne inwestycje w infrastrukturę, promocję i przewodniki. Tworzone dzieło, z założenia ma służyć nie tylko tym, których droga wiedzie do Santiago de Compostela, ale także tym którzy wędrują w kierunku odwrotnym np. do Sianowa, czy wędrują w celu odwiedzenia różnych innych miejsc na szlaku. Dzieło jest także po części odpowiedzią na problem sezonowości

turystyki nad Bałtykiem, ponieważ Pielgrzymi chodzą do licznych miejsc przez cały rok. Droga św. Jakuba jest także ogromną szansą zrodzenia tradycji autonomicznego pielgrzymowania do naszych świątyń: sanktuarium św. Jakuba w Lęborku oraz łebskiej świątyni tego świętego. Szansa ta jest o tyle realna, że lęborscy franciszkanie są gospodarzami cennego zabytku, a parafia łebska buduje świątynię o niebagatelnej architekturze współczesnej. Jednocześnie obie parafie, z wielkimi sukcesami, budują prawdziwe wspólnoty wiernych poprzez realizację niezwykle ciekawych i cennych pomysłów.

Droga do ... POMORSKIEJ DROGI ŚW. JAKUBA

Zamysł reaktywowania Pomorskiej Drogi św. Jakuba pojawił się w 2008 roku podczas omawiania przydatności Lęborskiej Drogi św. Jakuba. 100 kilometrowa Droga Lęborska łączyła sanktuarium Królowej Kaszub w Sianowie ze Smołdzinem, a właściwie znajdującą się obok Smołdzina „świętą górą Słowian” – z Rowokołem. Korzystający z niej wędrowcy narzekali, że wyznaczony w 2007 roku szlak jest jakby „zawieszony w powietrzu”, bez możliwości pójścia do celu, jakim ostatecznie dla każdej Drogi jest grób św. Jakuba Starszego, apostoła, w hiszpańskim Santiago de Compostela.

Pod koniec 2008 r. zawiązała się 11-osobowa Kapituła, która postawiła sobie ambitny cel połączenia Pomorza z europejską siecią Camino. Rozpoczęto prace planistyczne, przy równoczesnym szukaniu środków finansowych na wytyczenie, oznaczenie i wypromowanie podjętego zamierzenia. Takim, prawie idealnym, źródłem wsparcia okazał się Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk. Po prawie dwuletnich pracach przygotowawczych, z dużym zaangażowaniem (oprócz członków Kapituły) prof. Jacka Zauchy z Gdańska oraz zastępcy burmistrza Lęborka Alicji Zajączkowskiej, podpisano umowę na realizację trzyletniego projektu rewitalizacji Pomorskiej Drogi św. Jakuba, z budżetem ok. 1.250 tys. euro (ponad 5 mln zł). Projekt ten, o angielskim skrócie RECRreate, okazał się doskonałym narzędziem umożliwiającym włączenie terenów leżących na południowym obrzeżu Bałtyku z istniejącą już siecią dróg jakubowych na terenie północnych Niemiec.

Reaktywowanie Pomorskiej Drogi św. Jakuba opiera się na kilku trójnogach.

U podstaw zamierzenia znajdują się trzy **główne cele**:

- 1) propozycja indywidualnego wyjścia na szlak pątniczko-turystyczny w celu spotkania się w atrakcyjnym otoczeniu z samym sobą (profanum) oraz odnalezienia (przewartościowania) swojej relacji do sacrum;
- 2) możliwość ożywienia gospodarczego i społecznego terenów w otoczeniu Drogi;

3) rozbudzanie u ludzi mieszkających przy szlaku dumy z zakorzenienia we wspólnym, europejskim dziedzictwie kulturowym.

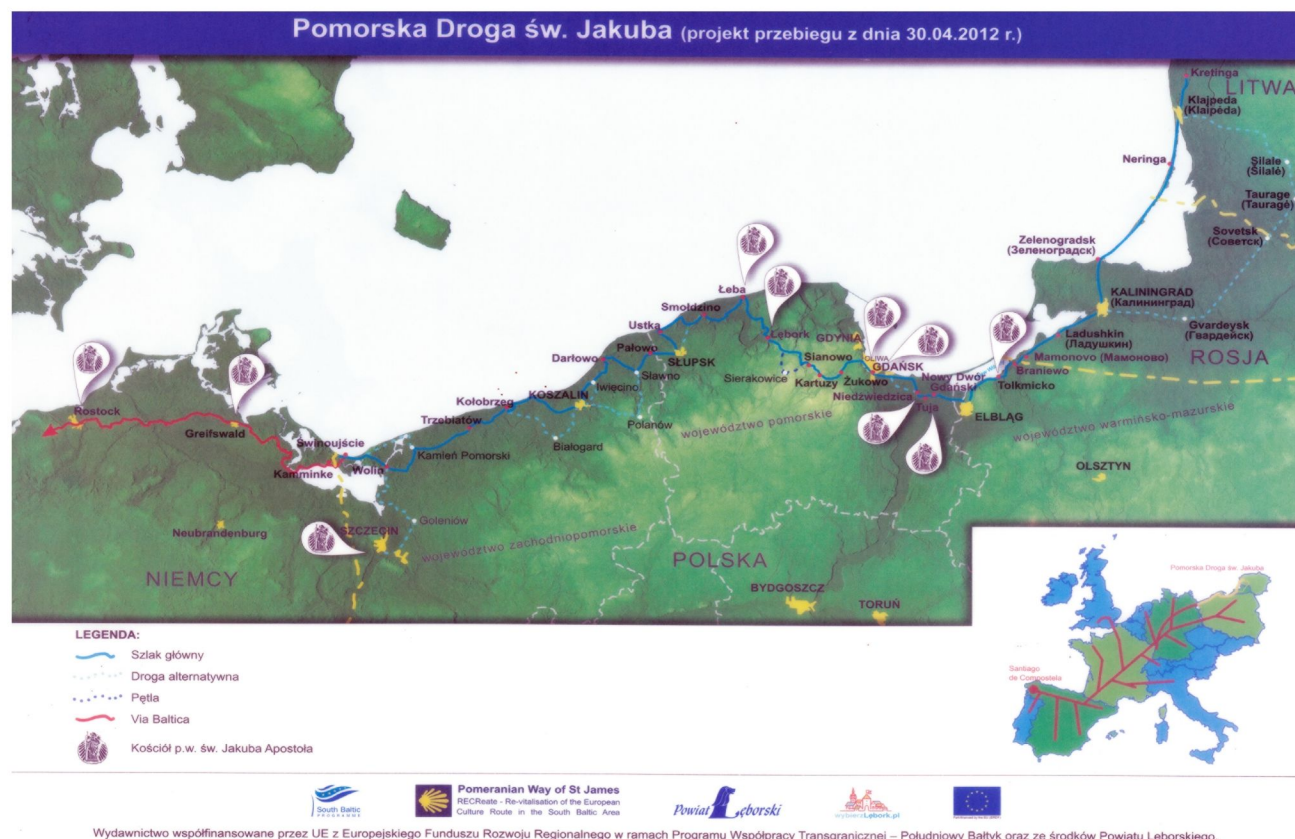
Przyjęto, że **podstawą wytyczenia** współczesnego przebiegu Pomorskiej Drogi św. Jakuba będzie kolejny trójnóg, tj.:

- 1) przebieg szlaku w średniowieczu
- 2) znajdujące się w tym „historycznym korytarzu” współczesne sanktuaria i kościoły (miejsca) związane z św. Jakubem apostołem,
- 3) współczesne atrakcje kulturowe i przyrodnicze.

Aby uzyskać swoistą gwarancję zachowania celów i trwałości nowej/starej Pomorskiej Drogi zaproszono do jej reaktywowania **przedstawicieli trzech środowisk:**

- 1) samorządy terytorialne wszystkich szczebli,
- 2) środowiska kościelne różnych wyznań chrześcijańskich,
- 3) środowiska turystyczno-przewodniczące.

Początkowy zamiar Kapituły, aby reaktywowana Pomorska Droga św. Jakuba rozpoczynała się w Gdańsku, dzięki inspiracji wynikającej po części z oczekiwań PWT Południowy Bałtyk, przedłużono na obszar aż trzech krajów nadbałtyckich: Litwy, Rosji (obwód kaliningradzki) i Polski. Partnerami projektu RECreate jest aż dziewięć podmiotów z trzech państw: Litwy (samorząd miasta Kretinga), Polski (samorządy dwóch województw nadbałtyckich: pomorskiego i zachodniopomorskiego, Uniwersytet Gdański, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Miasto Łębork, samorząd powiatu łęborskiego, Fundacja Szczecińska) i Niemiec (Uniwersytet w Greifswaldzie). Dzięki udanej, ale wymagającej współpracy, przy zaangażowaniu kilku organizacji stowarzyszonych, w tym parafii św. Adalberta (Wojciecha) w Kaliningradzie z ks. Jerzym Steckiewiczem na czele, udało się wytyczyć i opisać szlak Drogi z Kretingi, przez Kłajpedę, Kaliningrad, Elbląg, Gdańsk, Sianowo, Łębork, Koszalin (Góra Chełmska), Kołobrzeg, Szczecin-Świnoujście do Kamminke na wyspie Uznam, skąd zaczyna się niemiecka Droga Via Baltica.

Faktycznym inicjatorem i liderem reaktywowania Pomorskiej Drogi św. Jakuba jest środowisko ziemi lęborskiej (samorząd Miasta Lębork jest również partnerem wiodącym w projekcie RECRreate). Wynika to z wielowiekowego kultu św. Jakuba na tych terenach, ożywionego szczególnie od połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, gdy najpierw Jarmark św. Jakuba „wyszedł” na place miasta (1996), następnie ustanowiono św. Jakuba patronem Lęborka (1998), sprowadzono relikwie Apostoła do Łeby (2008) i do Lęborka (2010).

Szczególnym podsumowaniem dotychczasowego zaangażowania środowiska lęborskiego w rozwój kultu św. Jakuba będzie uroczyste otwarcie odcinka wojewódzkiego Pomorskiej Drogi św. Jakuba w dniu 28 lipca 2013 roku na placu przy lęborskim sanktuarium św. Jakuba Starszego apostoła. W tym samym czasie w katedrze św. Jakuba Apostoła w Szczecinie planowane jest otwarcie odcinka na terenie województwa zachodniopomorskiego. Szlak m.in. z Lęborka do Santiago de Compostela będzie otwarty dla wszystkich chętnych użytkowników. Buen camino!

Ryszard Wenta

przew. Kapituły Pomorskiej Drogi św. Jakuba

Szkolenie w Kartuzach

19 czerwca odbyło się kolejne z serii szkoleń organizowanych przez Uniwersytet Gdański. Zainteresowani spotkali się w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego o godzinie 10.00. Jak zawsze, spotkaliśmy się z dużym zainteresowaniem.

Pomorska Droga św. Jakuba

RECRreate - rewitalizacja europejskiego szlaku kulturowego na obszarze Południowego Bałtyku

